

PYTANIA JAWNE

skrótowo

"Pieśń o Rolandzie"

SŁONIK

Zawisza Czarny na obrazie Bitwa pod Grunwaldem, autorstwa Jana Matejki, namalowanym w latach 1872-1878., https://pl.wikipedia.org/wiki/Zawisza_Czarny_z_Garbova#/media/Plik:Zawisza_Czarny_z_Garbova.JPG, domena publiczna.

*Średniowieczny etos rycerski.
Omów zagadnienie na
podstawie znanych Ci
fragmentów "Pieśni o
Rolandzie". W swojej
odpowiedzi uwzględnij również
wybrany kontekst.*

INSPIRUJĄCY CYTAT

**Juliana Ursyn
Niemcewicz**

"Posąg twój będzie lud otaczał
mnogi,

Ten napis twarde zachowają głazy:
Tu leży rycerz, co walczy bez trwogi
I żył bez skazy""

KONTEKST KULTUROWY

Jan Matejko, "Bitwa pod
Grunwaldem", postać Zawiszy
Czarnego

**Najsłynniejszym polskim
rycerzem był Zawisza
Czarny, herbu Sulima.
Został uwieczniony przez
Jana Matejkę na obrazie
"Bitwa pod Grunwaldem".
Postać znajduje się po
prawej stronie obrazu. Jest
on waleczny, odważny,
budzi respekt wśród
krzyżaków. W ręku trzyma
kopię, gdyż jest gotowy do
ataku. Pokonuje Zygmunta
von Ramungena, który
spada z konia. Zasłynął
podczas tej bitwy, chroniąc
chorągiew polskich
oddziałów. Do dziś
uważany jest za wzór cnót
rycerskich, a powiedzenie:
"polegać jak na Zawiszy"
jest bardzo popularnym i
oznacza kogoś, komu
można zaufać.**

Plan wypowiedzi ustnej

1. Etos jako zbiór zasad, którymi kierowali się średniowieczni rycerze.
2. "Pieśń o Rolandzie" jako „chanson de geste”.
3. Roland ideałem rycerza: odważny, walczący z poświęceniem do końca (nie chciał zadać w róg i wezwać posiłków), kierował się zasadą: Bóg, honor, ojczyzna.
4. Symboliczna śmierć Rolanda, moralne zwycięstwo.
5. Kontekst literacki:
 - „Konrad Wallenrod” A. Mickiewicza, tytułowy bohater poświęca szczęście osobiste na rzecz ojczyzny. Postępuje wbrew własnym zasadom (etosowi rycerskiemu), żeby uratować ukochany kraj.
 - "Potop" H. Sienkiewicza, Andrzej Kmicic bohaterem, wpisującym się we wzór rycerza, dla którego sprawa narodowa jest najważniejsza.
 - „Wesele” S. Wyspiańskiego, przychodzący do Poety Rycerz to Zawisza Czarny, przypomina Grunwald, wskazując, że powinien stać się dla Poety i Polaków zachętą do działania.
6. Kontekst kulturowy - postać Zawiszy Czarnego z obrazu Jana Matejki „Bitwa pod Grunwaldem”.
7. Rycerz to postać posiadająca wszystkie cechy, którymi charakteryzuje się idealny wojownik i obywatel, był inspiracją dla artystów oraz zwykłych ludzi aż do czasów współczesnych.

